

POSTANOWIENIE

21 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

na posiedzeniu niejawnym 21 maja 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku W.M.

z udziałem W.W., M.M. i Z.M.

o stwierdzenie nabycia spadku,

na skutek skargi kasacyjnej W.W.

od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z 11 grudnia 2023 r., II Ca 3465/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestniczka W.W. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 11 grudnia 2023 r. Wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania uzasadniła potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), tj.: art. 227 w zw. z art. 286 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wskazania, że określony przepis

prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy powołać (zob. postanowienia SN: z 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, i z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15). Konieczne jest dokonanie analizy rozbieżnych orzeczeń i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

Skarga kasacyjna uczestniczki kryteriów tych nie spełnia. Lakoniczne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie zawiera jakiegokolwiek argumentacji, w szczególności odwołującej się do poglądów judykatury, możliwych rozbieżnych interpretacji prawnych i racji jurydycznych stojących za każdą z nich, z której wynikałoby, że zastosowane przez Sąd *meriti* przepisy prawa, ze względu na brak jednolitej czy też ustalonej linii orzeczniczej, wymagają wykładni. Skarżąca pod pozorem potrzeby wykładni przepisów prawa, w istocie pyta o trafność stanowiska Sądu Okręgowego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy. Jej argumenty sprowadzają się do zwykłej polemiki z ustaleniami faktycznymi i oceną prawną Sądu *meriti*, z którymi skarżąca się nie zgadza, co *per se* nie stanowi o potrzebie wykładni przepisów prawa. Należy też zwrócić uwagę, że wykładania wskazanych przez skarżącą przepisów została już dostatecznie wyjaśniona w judykaturze Sądu Najwyższego, a skarżąca nie przytoczyła argumentów, przemawiających za koniecznością zmiany dotychczasowego orzecznictwa.

Celem przedsądu jest selekcja skarg kasacyjnych, które po wstępnym badaniu dają podstawy do przyjęcia, że istnieją okoliczności uzasadniające wyrokowanie przez Sąd Najwyższy. Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga odrębnego uzasadnienia. Analiza przyczyn kasacyjnych nie może być jednak oderwana od powołanych w skardze jej podstaw, jeżeli sposób ich sformułowania nie pozwala na późniejsze merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej.

Skargę kasacyjną można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli takie uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), który ocenia się przez odniesienie konkretnego rozstrzygnięcia do podstawy materialnoprawnej orzeczenia co do istoty sprawy. Zarzuty naruszenia przepisów postępowania nie mogą być celem samym w sobie, lecz muszą służyć wykazaniu błędnego zastosowania przepisów prawa materialnego, który stanowi rzeczywistą podstawę prawną rozstrzygnięcia (zob. wyroki SN: z 9 lipca 2014 r., I PK 316/13; z 4 marca 2021 r., II USKP 27/21, oraz postanowienia SN: z 16 kwietnia 2019 r., I PK 115/18; z 21 grudnia 2021 r., IV CSK 615/21; z 14 czerwca 2023 r., I CSK 1041/23, i z 27 stycznia 2026 r., I PSK 141/26).

Skarżąca powołując podstawy kasacyjne, ograniczyła się wyłącznie do zarzutu naruszenia art. 227 w zw. z art. 286 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c., nie formułując żadnych zarzutów naruszenia prawa materialnego. W tej sytuacji nie jest możliwe dokonanie oceny, czy ewentualne naruszenie przez Sąd *meriti* wskazanych w skardze kasacyjnej przepisów postępowania, mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Zasadnicza argumentacja skarżącej zmierza do zakwestionowania dokonanej przez Sąd *meriti* oceny dowodów oraz dokonanych na tej podstawie ustaleń faktycznych. Zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.) oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oznacza natomiast niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość orzeczenia sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów, również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie SN z 15 października 2020 r., IV CSK 136/20).

Sformułowane w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia art. 227 w zw. z art. 286 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. nie obejmują art. 391 § 1 k.p.c., co czyni je nieskutecznymi i wyłącza możliwość uczynienia ich przedmiotem kontroli kasacyjnej. Wskazane przepisy regulują bowiem postępowanie przed sądem pierwszej instancji, a skuteczne zarzucenie ich naruszenia przez sąd drugiej

instancji w skardze kasacyjnej wymaga objęcia zarzutem również art. 391 § 1 k.p.c. jako przepisu nakazującego odpowiednie stosowanie regulacji pierwszoinstancyjnych w postępowaniu apelacyjnym. Brak takiego powiązania wyłącza natomiast możliwość merytorycznego rozpoznania zarzutu (zob. postanowienie SN z 30 stycznia 2026 r., I CSK 356/25 oraz wyrok SN z 29 kwietnia 2025 r., II CSKP 1138/24). Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany podstawami skargi i nie może wychodzić poza te granice (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Mariusz Łodko

[wr]

[SOP]